

Verslag

2^e Bijeenkomst Ouderen en eenzaamheid, Polbeek, 26 juni 2014.

Van: Stichting Stadsonderneming Zutphen, Lex Hemelaar

Aan: Deelnemers (zie bijgevoegde deelnemerslijst)

---

1. Welkom en lunch

We zijn deze keer te gast bij woonzorg centrum De Polbeek en beginnen met een gezamenlijke lunch. Daarna starten we met de belangrijkste punten uit de 1^e bijeenkomst:

- eenzaamheid kent vele gezichten; als er een vertrouwensband is, kom je weten wat er speelt;
- er worden al veel activiteiten aangeboden maar het overzicht ontbreekt;
- verpleegkundigen/sociaal werkers zijn intermediair tussen vraag naar en aanbod van activiteiten;
- een wijkgerichte benadering met ontmoetingsplekken is belangrijk;
- geef ruimte aan mensen die initiatieven nemen om iets met eenzame ouderen te doen;
- ouderen zijn, net als ieder ander, van betekenis voor anderen.

Om de verbinding met het sociaal werk te leggen, zijn nu ook twee medewerkers van Perspectief en MEE aanwezig. Over de 1^e bijeenkomst wordt nog gezegd dat men de kennismaking met elkaar en de onderlinge uitwisseling waardevol vond. Verder wordt opgemerkt dat de wijken in Zutphen verschillend van aard zijn, wat van belang kan zijn bij de benadering van het thema.

2. Verbeteren van de signalering / Hoe vinden we de mensen?

Verpleegkundigen en sociaal werkers blijken geen behoefte te hebben aan handreikingen (bijvoorbeeld een training) om hun vaardigheden in het omgaan met eenzame ouderen te verbeteren. Zij zijn voldoende toegerust om eenzaamheid te herkennen en in een gesprek de wensen van de oudere helder te krijgen en te kijken waar deze mee gebaat is.

Het probleem is dat verpleegkundige en sociaal werkers lang niet alle mensen met eenzaamheid bereiken. Geschat wordt dat dit slechts 35% is. Toen er nog ouderenzorg was, waren veel meer mensen in beeld; nu niet meer. Veel oudere komen er zelf ook niet mee op de proppen. Enquêtes blijken geen goed middel. Signalen van mantelzorgers wel, maar dat is slechts een kleine groep.

Anders is het in woonzorg centra zoals Polbeek en Sutfene, die tevens ook als ontmoetingsplekken fungeren. Daar is aandacht van het personeel voor de bewoners, en de activiteitenbegeleiders zijn er juist voor om bewoners te betrekken bij activiteiten. Zij proberen ook bewoners van de omliggende wijken naar de activiteiten toe te halen. De benadering is niet probleemgericht (eenzaamheid), maar vanuit het wekken van interesse voor boeiende activiteiten in een gezellige sfeer en met anderen.

De uitdaging is dus eenzame ouderen te bereiken die buiten het zicht blijven van verpleegkundigen, sociaal werkers en anderen. Daarvoor zijn voldoende ontmoetingsplekken met aansprekende activiteiten nodig. Als voorbeelden worden genoemd de eetcafés, buurt evenementen, woonzorg centra en voorheen de Oude Bornhof. Een groep ouderen zal daar uit eigen beweging (of na uitnodiging) naar toe gaan. Daar ontstaan ontmoetingen (oud-oud of jong-oud) die nadien een vervolg kunnen krijgen. Dat kan uitgroeien tot een blijvend contact wanneer in het dagelijks leven de één iets voor de ander kan betekenen en vice versa (wederkerigheid). Tijdens de activiteiten kan men er aandacht aan geven om dit soort verbindingen te gaan leggen.

Er blijft een groep eenzame ouderen die niet uit eigen beweging naar ontmoetingsplekken / activiteiten gaat. Een deel van deze groep kan worden bereikt als zij worden gevraagd of aangespoord door degenen die wél gaan. Een soort 'zwaan kleef aan' effect. Bezoekers van activiteiten kunnen er bijvoorbeeld op attent worden gemaakt een volgende keer iemand mee te nemen. De vraag is wat er voor nodig is om bezoekers deze wervende rol goed te laten vervullen.

Tenslotte is bij ouderen mobiliteit vaak een knelpunt. Dat pleit ervoor om rondom ontmoetingsplekken (en zeker bij activiteiten) een vervoersservice te organiseren. Dat kan via vrijwilligersorganisaties zoals de Algemene Hulpdienst of via de bezoekers die wel mobiel zijn en anderen kunnen vervoeren.

3. In kaart brengen van het aanbod aan activiteiten

Er worden in Zutphen door verschillende organisaties tal van activiteiten georganiseerd. Sommige specifiek voor ouderen, andere voor een bredere doelgroep waaronder ouderen. Activiteiten worden kenbaar gemaakt via diverse websites, h-a-h bladen, nieuwsbrieven, etc.

Drie opmerkingen daarbij:

- De informatie over activiteiten is op zichzelf goed toegankelijk, maar het is niet in één overzicht samengevat en gerubriceerd naar plaats, soort activiteit, voor wie, datum, etc. Dat is dus nogal een zoek.
- Daar komt bij dat informatie over activiteiten op papier of digitaal eigenlijk te weinig is. Het moet 'levend' worden gemaakt, bijvoorbeeld doordat iemand erover vertelt die er is geweest. Pas dan kunnen verpleegkundigen/sociaal werkers/etc. goed beoordelen of de activiteit en de sfeer geschikt is voor de betreffende persoon.
- Als ouderen zelf op zoek willen gaan naar activiteiten is digitale informatie niet altijd geschikt, simpelweg omdat nogal wat ouderen digibeet zijn.

Een voorzichtige conclusie is dat mondelinge informatie over activiteiten het beste is om eenzame ouderen te activeren en dat informatie via een website en op papier vooral ondersteunend daaraan is. Degenen die de mondelinge informatie kunnen overbrengen zijn onder andere verpleegkundigen, sociaal werkers, mantelzorgers, buurtbewoners, familie, bezoekers van activiteiten.

4. Tot slot

We kijken terug op een goede bijeenkomst waarin de aanwezigen gesproken hebben met een open en nieuwsgierige houding naar elkaar. We werken allemaal bij verschillende organisaties. Door deze bijeenkomsten leren we elkaar beter kennen en waar we mee bezig zijn. Daar kan ieder zijn/haar voordeel mee doen.

We zitten nog in het gezamenlijk inhoudelijk verkennen van het thema ouderen en eenzaamheid. Door het gesprek komen we steeds dichterbij waar de schoen wringt, waar eenzame ouderen mee gebaat zijn en wat onze rol daarin kan zijn.

We willen de bijeenkomsten graag voortzetten. De volgende bijeenkomst is:

Datum: woensdag 3 september

Tijd: 13.00-15.00u

Plaats: Buurtzorg, Laarstraat 89

Noteer de datum alvast. Eind augustus ontvangen jullie de agenda.

Deelnemerslijst bijeenkomst Ouderen en eenzaamheid, 26 juni 2014.

Organisatie	Contactpersoon	Functie	T	E
Sensire	Ben Impelmans Wilma Peters	Wijkverpleegkundige Wijkverpleegkundige + dementie netwerk	06-13468483 06-12273095	b.impelmans@sensire.nl w.peters1@sensire.nl
Buurtzorg	Wendy Sterk Els van Leeuwen	Wijkverpleegkundige Wijkverpleegkundige	06-12551782 06-20572769	w.sterk@buurtzorgnederland.com e.vanleeuwen@buurtzorgnederland.com
Sutfene	Tosca te Boome Bea Jansen Karin Nieuwenhuis	Verpleegkundige Wondconsulent Activiteitenbegeleidster	06-13924752 06-10726919	tteboome@sutfene.nl bjansen@sutfene.nl knieuwenhuis@sutfene.nl
Quintes	Annelies v. Haastrecht	Verpleegkundige	0575-510517	anneliesvanhaastrecht@gmail.com
Zorggroep St. Maarten (Polbeek)	Kim van der Burg	Activiteitenbegeleidster	0575-498498	k.vanburg@zorggroepsintmaarten.nl
Perspectief	Ria van den Boom	Sociaal werker (vh ouderenadviseur)		r.vdboom@perspectiefzutphen.nl
MEE Gelderland	Atie de Geus	Gebiedsgericht Sociaal Team Noordveen		a.degeus@mee-og.nl
Gemeente Zutphen	Han van Geel	Wijkregisseur	06-22426375	j.vangeel@zutphen.nl
Stadsonderneming Zutphen	Lex Hemelaar	Verbinder	06-41443560	info@stadsondernemingzutphen.nl
Verhinderd				
Stadsonderneming Zutphen	Laura Christ	Sociaal gerontoloog	06-53273661	laura.christ@xs4all.nl
Mindfit	Gert Machiels	Soc. psych. verpleegkundige, POH-GGZ	06 51340165	gert.machiels@mindfit.nl
Zorggroep St. Maarten (Polbeek)	Lidy Burgers	Cliëntadviseur	06-13801878	l.burgers@zorggroepsintmaarten.nl